

Spolufinancováno
Evropskou unií

Česká školní
inspekce

KLÍČE K ROZVOJI ŠKOLY

NÁMĚTY PRO ČERPÁNÍ ŠABLON

INSPIRACE PRO ŠKOLY

Rozvoj gramotností

Duševní zdraví a wellbeing | Rozvoj potenciálu každého žáka

Aktivní škola

Podpora plynulého přechodu dětí z MŠ do ZŠ

Výzva Šablony pro MŠ a ZŠ II
OP JAK

Září 2024

OBSAH

I. ROZVOJ GRAMOTNOSTÍ	2
01 Akcelerace rozvoje čtení pro radost a podpory školní čtenářské kultury	2
02 Podpora efektivního fungování školní knihovny	4
03 Učitel/čtenář jako základ školního čtenářského společenství	5
04 Matematická gramotnost ve školní družině prostřednictvím her	6
05 Rozvoj matematické gramotnosti žáků od počátku vzdělávání (1. ročníku ZŠ)	7
06 Rozvoj čtení s porozuměním v hodinách matematiky prvního stupně ZŠ	8
II. DUŠEVNÍ ZDRAVÍ A WELLBEING & ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO ŽÁKA	9
01 Cílené rozvojové aktivity vázané na diagnostiku profilu schopností žáků	9
02 Psychosociální podpora duševního zdraví žáků klubovými aktivitami ŠD	10
03 Společné vzdělávání pracovníků ŠPP, školní družiny a školní knihovny	11
04 Školní klub/y pro žáky 2. stupně ZŠ	12
05 Podpora rodičů a zákonných zástupců v oblasti duševního zdraví žáků	13
06 Třídnické hodiny jako cesta k podpoře duševního zdraví žáků	14
III. AKTIVNÍ ŠKOLA	16
01 Podpora pohybových aktivit na školách – aktivní škola	16
02 Podpora pohybových aktivit na školách – aktivní škola – vzdělávání pracovníků	17
03 Pohybová gramotnost ve školní družině	18
04 Pohybová gramotnost ve školní družině – vzdělávání pracovníků	19
IV. PODPORA PLYNULÉHO PŘECHODU DĚTÍ Z MŠ DO ZŠ	
(Aktivity jsou určeny pro čerpání mateřskými školami)	20
01 Vzdělávání pracovníků zaměřené na téma spolupráce mezi učiteli MŠ a ZŠ	20
02 Podpora individualizace vzdělávání dětí ohrožených školním neúspěchem a dětí nadaných	21
03 Podpora individualizace v povinném předškolním vzdělávání	21
04 Vzdělávání pracovníků na téma podpory realizace individuálních konzultací se zákonnými zástupci dětí v povinném předškolním vzdělávání	22
05 Vzdělávání učitelů MŠ na téma zpracování individuálního vzdělávacího plánu	23
V. PODPORA PLYNULÉHO PŘECHODU DĚTÍ Z MŠ DO ZŠ	
(Aktivity jsou určeny pro čerpání na 1. stupni základních škol)	24
01 Vzdělávání pracovníků zaměřené na téma spolupráce mezi učiteli MŠ a ZŠ	24
02 Podpora individualizace na počátku základního vzdělávání	24
03 Podpora realizace individuálních konzultací se zákonnými zástupci žáků na počátku základního vzdělávání	26
04 Adaptační období na počátku základního vzdělávání jako významný faktor podpory plynulého přechodu z MŠ do ZŠ	26
05 Adaptační období na počátku základního vzdělávání jako významný faktor podpory plynulého přechodu z MŠ do ZŠ	27

Mateřské a základní školy mají poslední možnost získat evropské peníze z tzv. šablon prostřednictvím Operačního programu Jan Amos Komenský. Nabízí se tak příležitost, jak se zaměřit na některá velmi důležitá témata v českém školství, která nebyla dosud v řadě škol upřednostňována. Na základě velkého množství zjištění, dat a doporučení z nejrůznějších národních i mezinárodních šetření vybralo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy společně s Českou školní inspekcí několik klíčových oblastí, ve kterých potřebují školy podporu a na které mohou zároveň čerpat finanční prostředky ze šablon. Jedná se o následující témata:

- podpora rozvoje základních gramotností
- podpora duševního zdraví dětí a žáků a celkového wellbeingu
- podpora pozitivního klimatu školy
- podpora pohybových aktivit
- podpora plynulého přechodu dětí z MŠ na ZŠ

Posun v těchto oblastech může zásadně zlepšit klima školy, a tím zkvalitnit celou výuku. Lze tedy jednoznačně doporučit, aby se školy na tato témata v poslední výzvě šablon zaměřily. Pro maximální usnadnění přípravy projektů připravilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy spolu s Českou školní inspekcí materiál obsahující řadu konkrétních příkladů a inspirace pro konkrétní projekty. Materiál je možné vnímat jako takové **KLÍČE K ROZVOJI ŠKOLY**, které mohou pomoci v řešení některých dosud ne zcela důsledně reflektovaných témat české vzdělávací soustavy.

K výše vymezeným oblastem lze využít šablonu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání a Inovativní vzdělávání dětí/žáků.

Pro jakékoli konzultace k přípravě projektů je možné se obrátit na konzultační linku na tel.: 234 814 777 (každý pracovní den od 9:00 do 15:00) nebo na e-mail dotazyZP@msmt.cz.

I. ROZVOJ GRAMOTNOSTÍ

01 AKCELERACE ROZVOJE ČTENÍ PRO RADOST A PODPORY ŠKOLNÍ ČTENÁŘSKÉ KULTURY

Šablona	2.II/5 Inovativní vzdělávání žáků v ZŠ
Téma inovativního vzdělávání	čtenářská gramotnost, kulturní povědomí a vyjádření
Aktivizující formy vzdělávání/výuky	Tandemové vzdělávání; Vrstevnické vzdělávání; Projektové vzdělávání
Věcný cíl	Koncepční přístup školy k rozvoji čtenářské gramotnosti – využití potenciálu školní knihovny jako základny dobrovolného a radostného čtenářství pro všechny žáky bez rozdílu.

Náměty pro praxi

Příklady možných projektových aktivit:

- ve spolupráci se stávajícími pozicemi školního koordinátora čtenářské gramotnosti a pracovníka pověřeného vedením / zajištěním provozu školní knihovny (jedná se o pozice neposkytované v šablonách) můžete realizovat revizi školního knižního fondu, ideálně se zapojením žáků do dílčích činností v rámci konkrétních aktivit projektové výuky;
- ve spolupráci se stávajícími pozicemi školního koordinátora čtenářské gramotnosti, pracovníka pověřeného vedením / zajištěním provozu školní knihovny (jedná se o pozice neposkytované v šablonách) a učitele/ů vybraných předmětů můžete zmapovat čtenářské zájmy a preference žáků formou realizace cílených průzkumů či anket. Inspirací mohou být výukové aktivity seriálu „Rozečti se“ určené pro předmět ČjL, na podmínky a potřeby školy lze adaptovat aktivity Čtenářské mapování a Dotazník čtenářských preferencí a zájmů (materiály vznikly v rámci metodické podpory NPO Digi 3.1 NPI [rozvoje digitálních kompetencí v předmětech](#));
- zavedení pravidelného „čtení pro radost“ v širokém spektru aktivit a forem v rámci běžného školního dne / výuky napříč školou / předměty;
- vyhledejte mezi žáky „garanty“ jednotlivých žánrů, věkových kategorií apod., což může být funkční a posilující prvek vrstevnického učení. V návaznosti na realizaci aktivit šablony je také vhodné navázání spolupráce s rodiči a rodinami žáků.

Poznámka k realizaci:

- Pro efektivitu a dosažení cílů jednotlivých aktivit je nad rámec šablony vhodné zajištění materiálních a prostorových podmínek pro podporu čtenářství dle preferencí a potřeb každého podpořeného žáka. Plánování inovace by proto mělo v souladu s podmínkami a parametry výzvy šablon zahrnovat rovněž pořízení potřebného vybavení pro čtenářské koutky a klidové zóny, aktualizaci a rozšíření školního knižního fondu (žánrová pestrost, tituly pro různé věkové kategorie), zajištění přístupu k digitálním a audio textům apod.

Zdroje a inspirace

[PIRLS 2021: Inspirace pro rozvoj čtenářských dovedností – kapitola 6: Čtenářská kultura ve škole, kapitola 7: Role veřejných knihoven v rozvoji čtenářské gramotnosti a čtenářství žáků](#)

- 3 žánrové fenomény se silným potenciálem pro rozvoj čtenářství – více viz s. 147-9
- Iniciativa DEAR – Drop Everything and Read, více viz s. 150
- Strategie spolupráce učitele a učícího knihovníka, více viz s. 163-4
- Inspirace pro učitele – jak na výběr četby, více viz s. 168-9
- E-knihy a digitální čtení, více viz s. 171-2

Smluvní spolupráce s veřejnou knihovnou: [Doporučení MŠMT k činnosti a funkci školní knihovny na základních a středních školách](#)

02 PODPORA EFEKTIVNÍHO FUNGOVÁNÍ ŠKOLNÍ KNIHOVNY

Šablona	2.II/4 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ZŠ
Osobnostně sociální a personální rozvoj pracovníků ve vzdělávání	rozvoj gramotností, rozvoj digitálních kompetencí, individualizace vzdělávání
Forma realizace	Akreditované i neakreditované kurzy; Vzdělávací programy; Supervize/mentoring/koučink
Věcný cíl	Koncepční přístup školy k rozvoji čtenářské gramotnosti – podpora budování čtenářské kultury ve škole a pozitivního vztahu žáků ke čtení a čtenářství.
Náměty pro praxi	
<p>Školní knihovna se může stát cennou a nezastupitelnou součástí školního systému cílené podpory rozvoje čtenářství, čtenářské a informační gramotnosti žáků a vytváření bezpečného prostředí a vstřícného klimatu ve škole. K tomu je nezbytné podle potřeb konkrétní školy odpovědně a adekvátně žádoucímu cílovému stavu naplánovat a následně zajistit efektivní nastavení a vzájemnou provázanost čtyř základních oblastí: (1) knihovní fond a vybavení, (2) otevírací doba a služby, (3) personální zajištění, (4) zapojení celé školy.</p> <p>V rámci šablon lze za tímto účelem prostřednictvím vzdělávání rozvíjet kompetence pracovníků pověřených vedením školní knihovny pro realizaci následujících aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> plánujete revizi, aktualizaci a doplňování (akvizice) knižního fondu: <ul style="list-style-type: none"> lze podpořit pracovníky pověřené vedením školní knihovny v získání kompetencí pro dané činnosti formou kurzu, semináře; lze využít externí kurátorskou supervizi (např. ve spolupráci s odborníky z akviziční sekce veřejné krajské knihovny), popřípadě v podobě stáže plánujete digitalizaci systému evidence fondu a výpůjček – zavedení automatizovaného knihovního systému: <ul style="list-style-type: none"> lze podpořit vybrané pracovníky školy v získání kompetencí pro danou změnu formou semináře a/nebo individuální metodické supervize (lze v kombinaci). <p>Poznámka k realizaci:</p> <p>V souladu s podmínkami a parametry výzvy šablon je možnou součástí realizace aktivit financování potřebného materiálního zajištění (např. nákup knižních titulů a pomůcek, resp. pořízení příslušné licence/softwareového řešení).</p>	
Zdroje a inspirace	
<p>Doporučení MŠMT k činnosti a funkci školní knihovny na základních a středních školách</p> <p>PIRLS 2021: Inspirace pro rozvoj čtenářských dovedností – kapitola 6: Čtenářská kultura ve škole – podrobněji viz s. 153-9</p>	

03 UČITEL/ČTENÁŘ JAKO ZÁKLAD ŠKOLNÍHO ČTENÁŘSKÉHO SPOLEČENSTVÍ

Šablona	2.II/4 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ZŠ
Osobnostně sociální a personální rozvoj pracovníků ve vzdělávání	rozvoj gramotností, individualizace vzdělávání
Forma realizace	Akreditované i neakreditované kurzy; Vzdělávací programy; Supervize/mentoring/koučink
Věcný cíl	Koncepční přístup školy k rozvoji čtenářské gramotnosti – využití potenciálu školní knihovny jako základny dobrovolného a radostného čtenářství pro všechny žáky bez rozdílu.
Náměty pro praxi	
<p>Pojem učitel/čtenář je použit pro označení přístupu, kdy pedagogové sami jako aktivní čtenáři rozvíjí své vlastní čtení pro radost, modelují žákům čtenářské chování, přibližují jim čtení jako atraktivní volnočasovou aktivitu (nejen jako povinnost spojenou s učením a hodnocením), spoluvytváří čtenářsky podnětné prostředí ve škole a cíleně přispívají k budování školní čtenářské komunity. Podpořte své pedagogy ve vzdělávání zahrnující uvedená témata.</p> <p>V rámci šablon lze za tímto účelem rozvíjet kompetence pedagogů prostřednictvím takto tematicky zaměřených vzdělávacích programů, seminářů, kurzů, které je vybaví znalostmi a dovednostmi, jak následně¹ v rámci běžné činnosti ve školách realizovat např.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • knižní klub pro pracovníky školy – pravidelné setkávání učitelů a nepedagogických pracovníků zaměřené na profesní rozvoj v oblasti čtení pro radost (inspirace k individuálnímu čtení, poznání a sebereflexe čtenářských návyků a potřeb pro „rozečtení se“, rozšiřování povědomí o současné knižní produkci pro děti a mládež, rozšiřování vlastních čtenářských teritorií); • školní čtenářské kulaté stoly – podpora pedagogického sboru a dalších pracovníků školy prostřednictvím pravidelně realizovaných seminářů či workshopů na téma čtenářství pro radost a rozvoj čtenářské gramotnosti ve výuce napříč předměty, sdílení inspirace a dobré praxe z výuky; odehrávají se v prostorách školy (vzdělávací programy „pro sborovnu“); • školní čtenářské konference – jednodenní či vícedenní školní nebo mimoškolní setkání učitelů čtení (elementaristů), školních koordinátorů rozvoje gramotností a pracovníků pověřených vedením školních knihoven z více různých škol; má formu vzdělávacího setkání založeného na výměně námětů a dobré praxe a vytváření sítí pro spolupráci <p>Efektivní zavádění těchto aktivit je vhodné následně podpořit externí odbornou podporou (supervizí, facilitací).</p>	

¹ realizace již probíhají mimo projekty šablon

Zdroje a inspirace

[PIRLS 2021: Inspirace pro rozvoj čtenářských dovedností – kapitola 6: Čtenářská kultura ve škole](#)

Konkrétní a v praxi využitelné tipy pro učitele a školu: „Jak žákům ukázat, že věříte čtení pro radost, a podělit se s nimi o svůj čtenářský život? Jak vdechnout život čtenářské komunitě ve vaší škole?“, výčet možných aktivit na s. 152, ze kterého vybíráme např.:

- Věnujte každý týden několik chvil tomu, abyste si s žáky popovídali o tom, co čtete vy a oni ve svém volném čase. Vytvořte z toho pravidelný rituál.
- Noste svoji rozečtenou knihu u sebe. Žáci uvidí nejen, že čtete, ale také jaké žánry či témata vás baví.
- Vytvořte s žáky seznam rozečtených knih, ve kterém bude i místo pro ty vaše.
- Čtěte mimo svou komfortní zónu: mohou to být grafické romány, komiksy, literatura faktu, poezie, fantasy, young adult, historické romány. Mluvte s žáky o tom, jaké to pro vás je.
- Dejte žákům vědět o knihách k tématu, kterému se věnujete ve svém volném čase nebo které právě připravujete do výuky. Buďte kreativní, zajímaví a zábavní. Ukazujte přesahy a propojky s běžným reálným světem.
- Aktivně zjišťujte, co žáky baví ve volném čase, své poznatky systematicky zaznamenávejte a sdílejte s kolegy.
- Společně oslavujte dny s knižní tematikou a literární svátky.
- Promýšlejte, jakými čtenářskými výzvami žáky motivovat. Dělejte výzvy přístupné všem.

04 MATEMATICKÁ GRAMOTNOST VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ PROSTŘEDNICTVÍM HER

Šablona	2.V/2 Inovativní vzdělávání účastníků zájmového vzdělávání v ŠD/ŠK
Téma inovativního vzdělávání	matematická gramotnost
Aktivizující formy vzdělávání/výuky	Propojování neformálního a formálního vzdělávání; Tandemové vzdělávání; Vzdělávání s využitím nových technologií
Věcný cíl	Koncepční přístup školy k rozvoji matematické gramotnosti – zapojení a metodická podpora školní družiny. Podpora žáků vytvářením příležitostí pro učení v méně formálním prostředí.
Náměty pro praxi	
<p>Účastníci zájmového vzdělávání jsou zde podpořeni konkrétními zájmovými činnostmi. Inspiraci možno hledat například v metodice – Matika je druž(in). Tato metodika obsahuje ucelený soubor námětů, který je možno využít v průběhu celého školního roku v kratších blocích.</p> <p>Příklady možných projektových aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tandemová výuka – díky tandemové výuce může být při zájmových činnostech přítomen i učitel ZŠ, který poskytuje podporu vychovateli. Tím se zvyšují kompetence vychovatelů, ale do značné míry i učitelů, kteří mají možnost své žáky vidět v jiném kontextu než je běžná výuka. 	

- možná společná příprava vychovatelů na práci s účastníky zájmového vzdělávání, následuje vlastní realizace aktivit šablony Inovativní vzdělávání účastníků zájmového vzdělávání v ŠD/ŠK, možná je i následná reflexe realizovaných aktivit.

Poznámka k realizaci:

V souladu s podmínkami a parametry výzvy šablon lze také např. pořídit pomůcky a materiál pro realizaci aktivit, dát odměny učitelům, kteří spolupracují s vychovateli, nebo vychovatelům, kteří se společně učí využívat a reflektovat účinnost inovativních postupů.

Zdroje a inspirace

Metodika [Matika je druž\(in\)](#) – ke stažení v databázi produktů OP VVV/OP JAK [zde](#)

05 ROZVOJ MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI ŽÁKŮ OD POČÁTKU VZDĚLÁVÁNÍ (1. ROČNÍKU ZŠ)

Šablona	2.II/4 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ZŠ
Osobnostně sociální a personální rozvoj pracovníků ve vzdělávání	rozvoj gramotností, individualizace vzdělávání, rozvoj pedagogických kompetencí v oblasti metod a forem vzdělávání
Forma realizace	Akreditované i neakreditované kurzy; Vzdělávací programy; Supervize/mentoring/koučink
Věcný cíl	Koncepční přístup školy k rozvoji matematické gramotnosti – systematická identifikace matematického nadání žáků a jeho cílený rozvoj od počátku školní docházky.
Náměty pro praxi	
<p>Podpořte své pedagogy formou vzdělávacího programu/kurzu zaměřeného na posilování kompetencí a dovedností učitelů prvního stupně (elementaristů) v oblasti identifikace nadaných/akcelerovaných žáků v matematice na počátku školní docházky zahrnující témata jako:</p> <ul style="list-style-type: none"> specifika matematického nadání, projevy matematicky nadaných žáků v daném věku, charakteristické způsoby jejich myšlení a usuzování, problematika dvojí výjimečnosti a dalších faktorů, které znesnadňují identifikaci nadání; rozpoznání nadání a mimořádných (v populaci málo zastoupených) schopností a vlastností, seznámení se s dostupnými diagnostickými nástroji vhodnými pro žáky mladšího školního věku, s potenciálem digitálních technologií aj.; diferenciace výuky – práce s rozvojovými materiály a jejich integrace do výuky běžné heterogenní třídy, seznámení se s vhodnými metodickými postupy (jaké materiály volit, jak a kdy sdělovat žákům správná řešení, jak pracovat s chybou žáka, jakou poskytovat zpětnou vazbu apod.) a dostupnou vzdělávací podporou (nástroje, licence). 	
Zdroje a inspirace	
<p>Talentovaní, NPI: https://www.talentovani.cz/system-podpory-nadani/metodicke-materialy Nadané děti, FSS MU: https://www.nadanedeti.cz/odborne-zdroje-clanky Digitální platforma pro analýzu výuky, individualizaci, gamifikaci a podporu plánování výuky EDUTEN: edunasbavi.cz</p>	

06 ROZVOJ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM V HODINÁCH MATEMATIKY PRVNÍHO STUPNĚ ZŠ

Šablona	2.II/5 Inovativní vzdělávání žáků v ZŠ
Téma inovativního vzdělávání	matematická gramotnost, čtenářská gramotnost, vzdělávání s využitím nových technologií
Aktivizující formy vzdělávání/výuky	Tandemové vzdělávání; Projektové vzdělávání; Vzdělávání s využitím nových technologií
Věcný cíl	Koncepční přístup školy k rozvoji čtenářské a matematické gramotnosti od počátku školní docházky.
Náměty pro praxi	
<p>Příklady možných projektových aktivit za účelem aktivního posilování vazby mezi výukou mateřského jazyka a matematiky na 1. stupni ZŠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce se slovními úlohami jako specifickým typem komunikátu pro rozvoj čtení s porozuměním. Přenesení čtenářských strategií do výuky matematiky žáků 1. stupně. • rozvíjení metakognice žáků prostřednictvím různých forem podpory / „lešení“ v podobě pojmových map, diagramů aj. (lze rovněž propojit s rozvojem digitálních kompetencí). Práce s verbálním projevem žáků, interpretace jejich výpovědí (agramatická a nesrozumitelná vyjádření), využívání třídní diskuse. <p>Pro řešení daných témat a koordinovaný přístup je vhodné nad rámec aktivit šablon v rámci běžné činnosti školy ustanovit a podpořit fungování metodické spolupracující skupiny, ve které budou zastoupeni učitelé elementaristé, učitelé M a ČJL 1./2. stupně, koordinátor čtenářské gramotnosti školy, zástupce vedení školy, příp. pracovník pověřený vedením školní knihovny. V praxi se takové skupiny vyskytují např. pod označením mezipředmětová komise, metodické sdružení, učící se skupina, vzdělávací tým aj.</p>	
Zdroje a inspirace	
<p>Slovní úlohy ve výuce matematiky a českého jazyka – Metodický materiál pro učitele, PedF UK Praha 2020 (Vondrová N. a kol.), ke stažení také na webu PedF UK zde</p> <p>Publikace s uvolněnými úlohami z mezinárodního šetření TIMSS – Úlohy z matematiky a přírodovědy pro 1. stupeň ZŠ, ČŠI 2019: Inspirace pro učitele – 3.1.2 Obtíže žáků při vyjadřování myšlenek a chyby v jejich řeči, 3.1.3 Diskuse ve třídě</p> <p>Metodická příručka pro metodická sdružení a předmětové komise na školách, Projekt SYPO, 2023</p>	

II. DUŠEVNÍ ZDRAVÍ A WELLBEING & ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO ŽÁKA

01 CÍLENÉ ROZVOJOVÉ AKTIVITY VÁZANÉ NA DIAGNOSTIKU PROFILU SCHOPNOSTÍ ŽÁKŮ

Šablona	2.II/5 Inovativní vzdělávání žáků v ZŠ
Téma inovativního vzdělávání	wellbeing a psychohygiena, kariérové poradenství včetně identifikace a rozvoje nadání, inkluze včetně primární prevence
Aktivizující formy vzdělávání/výuky	Vzdělávání s využitím nových technologií; Projektové vzdělávání; Propojování neformálního a formálního vzdělávání
Věcný cíl	Koncepční přístup školy k podpoře duševního zdraví a wellbeingu žáků – identifikace potenciálu žáků a individualizace poskytované podpory.
Náměty pro praxi	
<p>Příklady možných projektových aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pre-screening profilu intelektových schopností žáků – identifikace silných a slabých stránek žáků 1. – 5. ročníku ZŠ s využitím diagnostických testovacích her; • nabídka a realizace aktivit, které odpovídají schopnostem žákům, včetně rozvojových aktivit pro žáky s mimořádným nadáním (talentem); • realizace pobytových (vícedenních) dle profilace žáků vybraných programů v prostředí neformálního vzdělávání (science centra, muzea). <p>Poznámka k realizaci:</p> <p>Pro efektivitu a dosažení cílů aktivity je v souladu s podmínkami a parametry výzvy šablon možná úhrada nákladů na screening profilu intelektových schopností podpořených žáků. Při výběru testování pomocí online diagnostických her je obvykle v nákladech zahrnuto mimo testování rovněž online školení pedagogů, závěrečná zpráva s výsledky všech podpořených žáků a rodičům určená doporučení dalšího postupu pro práci s dítětem.</p>	
Zdroje a inspirace	
<p>Uvedené postupy podporují rozvoj potenciálu žáků ve více ohledech, zejména pak přispívají k:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prohloubení zájmu o téma a posílení vnitřní motivace k učení (nové metody/pomůcky, nové zážitky, nový pohled na věc, výuka formou hry aj.) • podpora spolupráce – mezi žáky navzájem, mezi žáky a učitelem, mezi pedagogickými pracovníky a pracovníky neformálního vzdělávání; možná proměna sociálních rolí a nové vztahové roviny ve třídě – učitel má možnost pozorovat a zažívat žáky v jiném prostředí, situacích či rolích • rozvoj gramotností – hlubší osvojení učiva a přenositelnost získaných vědomostí či dovedností do praxe díky více praktickému zaměření výuky (co se naučím, mohu aplikovat v praxi) • rozvoj digitálních kompetencí žáků – například český diagnostický systém Invenio je založen na moderním přístupu „game-based assessment“, který při psychologické 	

diagnostice využívá prvky počítačových her jako je příběh, komiksová grafika, jednoduché zvuky, sbírání bodů atd. Jednotlivé testy jsou pojímány jako jednoduché počítačové hry. Podstatné zároveň je, že takový přístup napomáhá zvyšovat motivaci dětí a snižovat jejich případnou úzkost a strach z testování, která se může objevovat při diagnostice pomocí klasických testů.

Metodika [Propojování formálního a neformálního vzdělávání NPI](#), 2021, ISBN 978-80-7578-083-6

02 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODPORA DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ ŽÁKŮ KLUBOVÝMI AKTIVITAMI ŠD

Šablona	2.V/2 Inovativní vzdělávání účastníků zájmového vzdělávání v ŠD/ŠK
Téma inovativního vzdělávání	wellbeing a psychohygiena, inkluze včetně primární prevence
Aktivizující formy vzdělávání/výuky	Propojování neformálního a formálního vzdělávání; Tandemové vzdělávání
Věcný cíl	Koncepční přístup školy k podpoře duševního zdraví a wellbeingu žáků – zapojení a metodická podpora školní družiny.
Náměty pro praxi	
<p>Realizujte podpůrně-rozvojové aktivity v rámci školní družiny např. formou ranních či odpoledních klubů s cílem posilovat pocit sounáležitosti žáků se školou, pozitivní vztahy a klima ve škole a rozvíjet sociální dovednosti žáků. Klubové zaměření může být rozličné, dle skladby žáků a potřeb dané školy se může jednat například o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • snídaňový klub – pro žáky se sociálním znevýhodněním (přednostně, ne však výlučně); • klub audio-čtení (poslechu audioknih) – pro žáky, kteří mají problémy se čtením psaného textu (specifická vývojová porucha učení, dyslexie), žáky nadané (časní/akcelerační čtenáři) a další. <p>V rámci klubu jsou tak současně realizovány individuálně přizpůsobené činnosti podporující pozitivní sebepojetí žáků a jejich prožitky ve vztahu ke škole (pocity přijetí, sounáležitosti a bezpečí), posilující zdravé vztahy a školní klima. Podstatné je v případě psychosociálně zaměřených klubů v rámci školní družiny zapojit do jejich plánování a chodu jak pracovníky školní družiny, tak některé na škole již působící podpůrné profese – školní psycholog, výchovný poradce, koordinátor inkluze, sociální pedagog, asistent pedagoga, koordinátor rozvoje gramotností.</p> <p>Poznámka k realizaci:</p> <p>V souladu s podmínkami a parametry výzvy šablon projekt umožní zčásti úhradu vedlejších výdajů, jako jsou pomůcky pro realizaci dílčích aktivit (vybavení nezbytnou audiotechnikou, nákup audioknih aj.) či odměny zapojeným pracovníkům. S ohledem na zaměření klubových aktivit může realizace vyžadovat rovněž zapojení ostatních pracovníků ve vzdělávání, např. personálu školní jídelny nebo technických a hospodářských pracovníků.</p>	

Zdroje a inspirace
<p>Snídaňové kluby – Metodická kuchařka pro základní školy, NPI 2022, ke stažení také na webu Zapojmevsechny.cz zde</p> <p>Soustředění na poslech – Sborník zkušeností a inspirací k využití audioknih ve čtenářských klubech i ve vyučování, Nová škola, o.p.s., Čtenářské kluby, ISBN 978-80-907624-0-4</p>

03 SPOLEČNÉ VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ ŠPP, ŠKOLNÍ DRUŽINY A ŠKOLNÍ KNIHOVNY

Šablona	2.II/4 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ZŠ; 2.V/1 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ŠD/ŠK
Osobnostně sociální a personální rozvoj pracovníků ve vzdělávání	individualizace vzdělávání, wellbeing a psychohygienu, práce s žáky se SVP, podpora nadání/talentu, rozvoj gramotností, rozvoj pedagogických kompetencí v oblasti metod a forem vzdělávání
Forma realizace	Akreditované i neakreditované kurzy; Vzdělávací programy; Supervize/mentoring/koučink
Věcný cíl	Koncepční přístup školy k podpoře duševního zdraví a wellbeingu žáků – rozvoj kompetencí a spolupráce nepedagogických pracovníků.
Náměty pro praxi	
<p>Podpořte vzdělávání pracovníků ŠPP, školní družiny a školní knihovny formou vzdělávacích programů, kurzů, seminářů zaměřených na klíčové oblasti: (1) prevence školní neúspěšnosti a (2) podpora žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výběr konkrétních témat se odvíjí od potřeb a složení žáků dané školy; vhodnými tématy pro vzdělávání pracovníků ve vzdělávání jsou například:</p> <ul style="list-style-type: none"> • problematika způsobů trávení volného času žáků, potenciál a specifika volnočasových aktivit a mimoškolních organizovaných aktivit; • podpora žáků se SVP mimo výuku, styly učení, psychohygienu ve školní praxi; • nadání žáci se SPU (dvojí výjimečnost, hypersenzitivita, nerovnoměrný vývoj aj.), problematika nevhodného nálepkování nadaných žáků; • podpora čtenářství a čtení pro radost, individualizovaný výběr vhodné četby (kurátorství, mentoring externími specialisty), využití prvků biblioterapie v rámci zájmového vzdělávání apod. <p>Žádoucí je i společná (týmová) účast pracovníků ŠPP, školní družiny a školní knihovny (týmové) na vzdělávání, což je následně východiskem pro efektivní spolupráci pracovníků ŠPP, školní družiny a školní knihovny při přípravě a koordinaci náplně školních volnočasových aktivit (kroužků, klubů), které tak mohou vhodněji reagovat na aktuální situaci a potřeby žáků. V rámci vybraných témat je možné uvážit realizaci formou supervize/mentoringu.</p>	

Zdroje a inspirace
<p>Metodika Propojování formálního a neformálního vzdělávání NPI</p> <p>Školní poradenské pracoviště – Inkluze v praxi – Pedagog NPI</p> <p>České děti venku: https://znv.npi.cz/2019/09/16/ceske-deti-venku-reprezentativni-vyzkum-kde-a-jak-travi-deti-svuj-cas/</p>

04 ŠKOLNÍ KLUB/Y PRO ŽÁKY 2. STUPNĚ ZŠ

Šablona	2.V/2 Inovativní vzdělávání účastníků zájmového vzdělávání v ŠD/ŠK
Téma inovativního vzdělávání	wellbeing a psychohygiena, inkluze včetně primární prevence
Aktivizující formy vzdělávání/výuky	Propojování formálního a neformálního vzdělávání; Tandemové vzdělávání
Věcný cíl	Koncepční přístup školy k podpoře duševního zdraví a wellbeingu žáků – vytváření prostoru pro trávení volného času žáků mezi a po vyučování.
Náměty pro praxi	
<p>Příklady možných projektových aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fungování školního klubu na 2. stupni – umožňuje žákům staršího školního věku, kteří již nedocházejí do školní družiny, trávit smysluplně a bezpečně volný čas mezi/po školní výuce. V rámci péče o duševní pohodu a zdraví žáků je žádoucí nabídnout jim prostor pro relaxaci, neformální setkávání, zájmové vzdělávání a umožnit jim plynulý přechod do dalšího mimoškolního vzdělávání či domácího prostředí. <p>Doporučit lze zejména:</p> <ul style="list-style-type: none"> • do přípravy plánu a realizace aktivit zapojit pracovníky ŠPP (zohlednění specifických potřeb, SVP jednotlivých žáků) a třídní učitele • koncipovat klub jako tvůrčí, vzdělávací, relaxační „hub“ školy • nabídnout aktivity v návaznosti na zájmy a preference žáků, kluby je možné designovat s ohledem na věk či pohlaví, přičemž je vhodné umožnit prostupnost, komunikaci a sdílení mimo kmenové třídy (např. společné pro jednotlivé ročníky) • zajistit provoz školního klubu v ranních i odpoledních hodinách, např. formou tandemového vedení klubu, zapojením žáků do zajištění chodu klubu (vrstevnické učení) či jiného způsobu zastupitelnosti • využít podpůrný potenciál školní/veřejné knihovny (bezpečné a relaxační prostory, nízkoprahový přístup, biblioterapeutické postupy, podpora a provázení vlastní čtenářskou či pisatelskou tvorbou žáků aj.) a dalších institucí a organizací (science centra, kulturní organizace, sportoviště aj.) <p>Poznámka k realizaci:</p> <p>V souladu s podmínkami a parametry Výzvy projekt umožní zčásti úhradu vedlejších výdajů, jako jsou pomůcky pro realizaci dílčích aktivit a odměny zapojeným pracovníkům.</p>	

Zdroje a inspirace
<p>Propojení formálního a neformálního vzdělávání: klíč k inovativní pedagogice, NPI: https://zapojevsechny.cz/clanek/propojeni-formalniho-a-neformalniho-vzdelavani-klic-k-inovativni-pedagogice</p> <p>Efektivní komunikace učitelů s teenagery na základní škole, podcast NPI: https://zapojevsechny.cz/clanek/podcast-34-efektivni-komunikace-ucitelu-s-teenagery-na-zakladni-skole</p> <p>Inspirativní příklady z praxe: https://academicschool.cz/zakladni-skola/rodic/skolni-klub/ https://www.edutopia.org/article/girl-talk-creating-safe-space-high-school-girls https://www.kjm.cz/sluzby/teen</p>

05 PODPORA RODIČŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ V OBLASTI DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ ŽÁKŮ

Šablona	2.II/4 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ZŠ; 2.V/1 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ŠD/ŠK
Osobnostně sociální a personální rozvoj pracovníků ve vzdělávání	wellbeing a psychohygiena, komunikace se zákonnými zástupci
Forma realizace	Akreditované i neakreditované kurzy; Vzdělávací programy; Supervize/mentoring/koučink
Věcný cíl	Koncepční přístup školy k podpoře duševního zdraví a wellbeingu žáků – komunikace a spolupráce s rodiči, zákonnými zástupci.
Náměty pro praxi	
<p>Podpořte vzdělávání pracovníků ve vzdělávání vaší školy prostřednictvím vzdělávacích programů, kurzů, seminářů pro pedagogické a nepedagogické pracovníky škol, které jsou tematicky zaměřené na zvyšování znalostí a dovedností v oblasti péče o duševní zdraví a wellbeing žáků a prevence rizikového chování. Vzdělávání by mělo cílit na zvyšování kompetencí pracovníků školy v dané problematice tak, aby byly následně ze strany školy poskytovány relevantní informace a podpora při komunikaci s rodiči a zákonnými zástupci žáků. Vhodnými tématy pro vzdělávání jsou zejména:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projevy duševních problémů u dětí a dospívajících; • strategie zvládání náročných situací (intenzivní stres, panická ataka, sebepoškozování, sekundární trauma, ztráta blízkého, sebevražedné chování aj.); • navazování a udržování kontaktu s dítětem v důležitých otázkách – budování důvěry, povzbuzování ke sdílení obav, problémů, pocitů, pravidelné nenásilné sledování fyzického, emocionálního a duševního stavu; • techniky regulace emocí (stres, strach, úzkost), význam spánkové hygieny a zdravého životního stylu pro duševní pohodu dětí. <p>Pro zvýšení efektivity společného profesního vzdělávání (eliminaci zkreslení, selektivního vnímání a zatížení společnými zkušenostmi) je možné zajistit zapojení externího odborníka formou supervize/mentoringu (v roli tzv. kritického přítele).</p>	

Zdroje a inspirace
Duševní zdraví dětí a adolescentů, portál Národního ústavu duševního zdraví (NUDZ) – materiály a vzdělávání pro školy a rodiče: https://dzda.cz/
Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování, MŠMT: https://msmt.gov.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny
Kolegiální podpora učitelů, vzájemné učení – Publikace s uvolněnými úlohami z šetření PIRLS 2016, kap. 5.3 , ČŠI, také zde: https://www.csicr.cz/cz/Aktuality/PIRLS-2016-publikace-s-uvolnenymi-ulohami-ze-ctena
Efektivní komunikace školy s rodiči: https://www.edu.cz/efektivni-komunikace-skoly-s-rodici/
Principy komunikace školy s rodiči: https://zapojevsechny.cz/clanek/principy-komunikace-skoly-s-rodici

06 TŘÍDNICKÉ HODINY JAKO CESTA K PODPOŘE DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ ŽÁKŮ

Šablona	2.II/4 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ZŠ
Osobnostně sociální a personální rozvoj pracovníků ve vzdělávání	individualizace vzdělávání, wellbeing a psychohygienu, rozvoj pedagogických kompetencí v oblasti metod a forem vzdělávání
Forma realizace	Akreditované i neakreditované kurzy; Vzdělávací programy; Supervize/mentoring/koučink
Věcný cíl	Koncepční přístup školy k podpoře duševního zdraví a wellbeingu žáků – rozvoj kompetencí a spolupráce pedagogických pracovníků.
Náměty pro praxi	
<p>Podpořte vzdělávání pracovníků ve vzdělávání vaší školy prostřednictvím vzdělávacích programů pedagogických pracovníků – třídních učitelů zaměřujících se na využití potenciálu třídnických hodin v oblasti podpory duševního zdraví žáků, podpory sounáležitosti se školou, kultivace vrstevnických vztahů a budování bezpečného prostředí ve škole. Výběr konkrétních témat se odvíjí od potřeb a složení žáků dané školy. Je žádoucí, aby v programu byl věnován dostatečný prostor propojení teoretických znalostí i praktických dovedností, tedy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jak rozšiřování odborných znalostí (sebepoznání a seberegulace, psychosociální aspekty náročného chování žáků, SES, socio-emoční podpora žáků, pravidla a hranice aj.); • tak praktickému nácviku dovedností a práci s konkrétními metodami a modelovými situacemi (vedení a moderování diskuse, aktivizační a koučovací prvky v komunikaci, využití technik dramatické výchovy aj.). <p>Pro vybraná témata je žádoucí i společná (týmová) účast na vzdělávání – např. třídní učitelé stejného ročníku, třídní učitelé 2. stupně či jiná, potřebám školy přizpůsobená kombinace, např. i zapojení pracovníků ŠPP.</p>	

Zdroje a inspirace

Metodické doporučení [Přístupy k náročnému chování dětí a žáků ve školách a školských zařízeních a možnosti jeho řešení](#), ČŠI 2021

[Metodický pokyn k prevenci a řešení šikany ve školách](#), MŠMT 2016

Metodiky PBIS [Třídní praxe](#), [Pozitivní podpora a vhodné reakce na chování žáků](#) aj., SOFA 2022

[Metodika vedení třídnických hodin](#), Skácelová L., Univerzita Karlova 2012, 978-80-7476-006-8

[Nápadník 65 aktivit Třída v pohodě](#), MŠMT, Scio 2012, v databázi OP VK ke stažení [zde](#)

Akční výzkum [Třídnické hodiny \(jejich vedení, možnosti, úskalí\) z pohledu pedagoga](#), Šindelková, 2019, v databázi produktů OP VVV/OP JAK ke stažení [zde](#)

[Metodika vedení třídnických hodin](#), PPP Karlovy Vary, 2017

[Třídnické hodiny](#), metodika práce třídního učitele s tématy osobnostní a sociální výchovy, Dubec M., Projekt Odyssea, 2007, ISBN 978-80-87145-20-3

III. AKTIVNÍ ŠKOLA

01 PODPORA POHYBOVÝCH AKTIVIT NA ŠKOLÁCH – AKTIVNÍ ŠKOLA

Šablona	2.II/5 Inovativní vzdělávání žáků v ZŠ
Téma inovativního vzdělávání	pohybové aktivity, wellbeing a psychohygiena
Aktivizující formy vzdělávání/výuky	Projektová výuka, tandemová výuka
Věcný cíl	Koncepční přístup školy k podpoře aktivního pohybového režimu dětí – Aktivní škola.
Náměty pro praxi	
<p>Příklady možných projektových aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektový den – pohybový režim ve škole (dle metodiky Aktivní škola). Otevřená debata o fyzických i psychických problémech spojených s nedostatkem pohybu. Pohyb jako součást aktivního životního stylu. Návrh proměny školy, která odstraňuje bariéry pro vyšší pohybovou aktivitu během dne. • sportovní den/přehlídka jako nedílná součást ukázky výsledků vzdělávání v tělesné výchově nebo ve spolupráci se sportovními kluby organizace ukázky sportů (festival sportu); • sportovní kurzy jako součást výuky (zimní a letní turisticko-sportovní kurz); • tandemová výuka na 1. stupni školy. <p>V souladu s podmínkami a parametry výzvy šablony projekt umožní např. i pořízení pomůcek a nástrojů pro zvýšení spontánních pohybových aktivit žáků (chodníkový program, aktivní prvky na podporu pohybu na chodbách/nikách/dvorech, školních hřištích...), nákup a zapůjčení vybavení pro kurzovní výuku.</p>	
Zdroje a inspirace	
<p>Aktivní škola – https://www.kvalitniskola.cz/Namety-a-inspirace/Metodicka-doporuceni/Metodicke-doporuceni-%E2%80%93-Aktivni-skola-%E2%80%93-Inspirace-p</p> <p>Aktivní škola autoevaluace – https://www.kvalitniskola.cz/Namety-a-inspirace/Metodicka-doporuceni/Metodicke-doporuceni-%E2%80%93-Aktivni-skola-%E2%80%93-autoevaluac</p>	

02 PODPORA POHYBOVÝCH AKTIVIT NA ŠKOLÁCH – AKTIVNÍ ŠKOLA – VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ

Šablona	2.II/4 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ZŠ
Téma inovativního vzdělávání	Pohybové aktivity, wellbeing a psychohygiena
Forma realizace	Akreditované i neakreditované kurzy; Vzdělávací programy; Supervize/mentoring/koučink
Věcný cíl	Koncepční přístup školy k podpoře aktivního pohybového režimu dětí – Aktivní škola.
Náměty pro praxi	
<p>Podpořte pracovníky ve vzdělávání vaší školy prostřednictvím vzdělávacích programů, kurzů, seminářů zaměřených především na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tělesně oslabené žáky a žáky, kteří se méně zapojují (vyhýbají se, jsou pasivní) do tělesné výchovy; • metodiku Aktivní škola; • zavedení standardu formativního hodnocení v tělesné výchově (metodika/školení), • monitorování tělesného a pohybového vývoje žáků (pravidelné měření a testování žáků s ohledem na zdravý vývoj žáka); • rozvoj pohybové gramotnosti žáků 1. stupně. 	
Zdroje a inspirace	
<p>Aktivní škola – https://www.kvalitniskola.cz/Namety-a-inspirace/Metodicka-doporuceni/Metodicke-doporuceni-%E2%80%93-Aktivni-skola-%E2%80%93-Inspirace-p</p> <p>Aktivní škola autoevaluace – https://www.kvalitniskola.cz/Namety-a-inspirace/Metodicka-doporuceni/Metodicke-doporuceni-%E2%80%93-Aktivni-skola-%E2%80%93-autoevaluac</p>	

03 POHYBOVÁ GRAMOTNOST VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Šablona	2.V/2 Inovativní vzdělávání účastníků zájmového vzdělávání v ŠD/ŠK
Téma inovativního vzdělávání	pohybové aktivity, wellbeing a psychohygiéna
Aktivizující formy vzdělávání/výuky	Propojování neformálního a formálního vzdělávání; Tandemové vzdělávání; Vzdělávání s využitím nových technologií
Věcný cíl	Koncepční přístup školy k rozvoji pohybové gramotnosti školní družiny.
Náměty pro praxi	
<p>Příklady možných projektových aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> tandemová výuka ve školní družině ve spolupráci s učiteli TV, instruktory SVC nebo trenéry. (Některé sportovní organizace se zaměřují přímo na pomoc školám např. Děti na startu, Sportuj ve škole, Trenéři do škol, Se Sokolem do života, Gymnastika pro děti a nabízejí spolupráci se specialisty na pohybovou gramotnost.); atleticko-gymnastický program a program inkluzivních her, tedy her, které zapojí do hry všechny hráče, jsou koedukované, nekontaktní, nedávají výhodu na základě stavby těla, nekladou soutěž na první místo, ale zdůrazňují spojení pohybu, zábavy a kooperace a jsou bezpečné. <p>V souladu s podmínkami a parametry výzvy šablon je možný i např. nákup pomůcek pro následné vybudování školního centra pohybové gramotnosti.</p>	
Zdroje a inspirace	
Kompletní podpora vytvořená v projektu Hodina pohybu navíc - https://hop.rvp.cz/	

04 POHYBOVÁ GRAMOTNOST VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ – VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ

Šablona	2.V/I Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ŠD/ŠK
Téma inovativního vzdělávání	Pohybové aktivity, wellbeing a psychohygiena
Forma realizace	Akreditované i neakreditované kurzy; Vzdělávací programy; Supervize/mentoring/koučink
Věcný cíl	Koncepční přístup školy k rozvoji pohybové gramotnosti školní družiny.
Náměty pro praxi	
Podpořte pracovníky ve vzdělávání vašeho školského zařízení prostřednictvím vzdělávacích programů, kurzů, seminářů zaměřených především na: <ul style="list-style-type: none"> • metodiku rozvoje pohybové gramotnosti. 	
Zdroje a inspirace	
Aktivní škola – https://www.kvalitniskola.cz/Namety-a-inspirace/Metodicka-doporuceni/Metodicke-doporuceni-%E2%80%93-Aktivni-skola-%E2%80%93-Inspirace-p	
Aktivní škola autoevaluace – https://www.kvalitniskola.cz/Namety-a-inspirace/Metodicka-doporuceni/Metodicke-doporuceni-%E2%80%93-Aktivni-skola-%E2%80%93-autoevaluac	

IV. PODPORA PLYNULÉHO PŘECHODU DĚTÍ Z MŠ DO ZŠ (AKTIVITY JSOU URČENÉ PRO ČERPÁNÍ MATEŘSKÝMI ŠKOLAMI)

01 VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ ZAMĚŘENÉ NA TÉMA SPOLUPRÁCE MEZI UČITELI MŠ A ZŠ

Šablona	2.1/5 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání MŠ
Osobnostně sociální a personální rozvoj pracovníků ve vzdělávání MŠ	Cílem aktivity je podpořit profesní růst pracovníků ve vzdělávání MŠ (včetně ostatních pracovníků ve vzdělávání) prostřednictvím vzdělávání.
Forma realizace	Akreditované i neakreditované kurzy; Vzdělávací programy; Supervize/mentoring/koučink
Věcný cíl	Zajistit provázanost pedagogických přístupů v MŠ a 1. ročníku ZŠ.
Náměty pro praxi	
<p>Příklady projektových aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • šablonu je možné využít na absolvování vzdělávání (kurzu) zaměřeného na spolupráci učitelů MŠ a ZŠ, spočívající i v přímé demonstraci vzdělávacích aktivit; • je vhodné vybrat vzdělávání, jehož součástí není jenom prostý výklad, ale rovněž demonstrace konkrétní spolupráce mezi účastníky vzdělávání včetně simulace příprav, reflexí apod. <p>Samotnou spolupráci mezi učiteli je možné následně realizovat v běžné činnosti školy nebo například v projektech místního akčního plánování.</p>	
Zdroje a inspirace	
<p>Předškolní a prvostupňové vzdělávání – NPI – Národní pedagogický institut https://www.npi.cz/predskolni-a-prvostupnove-vzdelavani-plynuly-prechod-pv-zv Předškolní a prvostupňové vzdělávání pedagogické diagnostikování – NPI – Národní pedagogický institut</p>	

02 PODPORA INDIVIDUALIZACE VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OHROŽENÝCH ŠKOLNÍM NEÚSPĚCHEM A DĚTÍ NADANÝCH

Šablona	2.1/6 Inovativní vzdělávání dětí v MŠ
Aktivizující formy vzdělávání/výuky	Tandemové vzdělávání
Věcný cíl	Podpořit děti ohrožené možným budoucím školním neúspěchem prostřednictvím přípravy v MŠ.
Náměty pro praxi	
<p>Příklady projektových aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> tandemové vzdělávání učitele MŠ a speciálního pedagoga/školního speciálního pedagoga např. jako důsledek předchozího pedagogického diagnostikování dětí ohrožených školním neúspěchem a dětí nadaných. <p>Poznámka k realizaci:</p> <p>V souladu s podmínkami a parametry výzvy šablon si případně MŠ může u těchto skupin dětí nechat zpracovat cílenou diagnostiku od odborníků a na základě výsledků zrealizovat tandemové vzdělávání učitele MŠ a speciálního pedagoga. Lze realizovat i v případě, že škola má i šablonu školního speciálního pedagoga.</p>	
Zdroje a inspirace	
<p>Předškolní a prvostupňové vzdělávání – NPI – Národní pedagogický institut https://www.zacitopolu.eu/wp/wp-content/uploads/2019/10/prirucka-individualizace-v-ms.pdf https://obchod.portal.cz/knihy-pro-ms/individualizace-v-materske-skole</p>	

03 PODPORA INDIVIDUALIZACE V POVINNÉM PŘEDŠKOLNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

Šablona	2.1/5 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání MŠ
Osobnostně sociální a personální rozvoj pracovníků ve vzdělávání	Cílem aktivity je podpořit profesní růst pracovníků ve vzdělávání MŠ (včetně ostatních pracovníků ve vzdělávání) prostřednictvím vzdělávání
Forma realizace	Vzdělávací programy, kurzy, semináře
Věcný cíl	Podpora učitelů MŠ v realizaci pedagogického diagnostikování a práce s heterogenním kolektivem
Náměty pro praxi	
<p>Podpořte pracovníky ve vzdělávání vaší školy prostřednictvím vzdělávacích programů, kurzů, seminářů zaměřených především na:</p> <ul style="list-style-type: none"> podporu práce s heterogenním kolektivem, kde je věnována pozornost specifikům vývoje dětí a přínos heterogenity k jejich rozvoji, organizaci vzdělávání, přípravě vzdělávacího prostředí, plánování činností a vzdělávací nabídky; 	

- pedagogické diagnostikování v mateřské škole; na získání kompetencí učitelů MŠ k provádění průběžného pedagogického diagnostikování, na jehož základě učitel dokáže připravit, realizovat a vyhodnocovat individualizované vzdělávání; formativní hodnocení v mateřské škole; na osvojení technik formativního hodnocení, poskytování efektivní a motivující zpětné vazby, na způsoby rozvoje základů pro sebehodnocení a vrstevnického hodnocení jako faktoru podpory procesu učení dítěte.

Zdroje a inspirace

<https://zapojevsechny.cz/>

<https://zapojevsechny.cz/kategorie/prace-s-heterogennim-kolektivem>

[Předškolní a prvostupňové vzdělávání – NPI – Národní pedagogický institut](#)

<https://www.npi.cz/predskolni-a-prvostupnove-vzdelavani-pedagogicke-diagnostikovani>

https://www.npi.cz/images/pedagogicke_diagnostikovani_v_materske_skole.pdf

04 VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ NA TÉMA PODPORY REALIZACE INDIVIDUÁLNÍCH KONZULTACÍ SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI DĚTÍ V POVINNÉM PŘEDŠKOLNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

Šablona	2.1/5 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání MŠ
Osobnostně sociální a personální rozvoj pracovníků ve vzdělávání	Podpora kompetencí učitelů MŠ k vedení efektivní komunikace se zákonnými zástupci
Forma realizace	Akreditované i neakreditované kurzy; Vzdělávací programy; Supervize/mentoring/koučink
Věcný cíl	Podpora kompetencí učitelů MŠ k vedení efektivní komunikace se zákonnými zástupci v oblasti závěrů pedagogického diagnostikování a podpory jejich dítěte v plynulém přechodu do základního vzdělávání
Náměty pro praxi	
<p>Podpořte pracovníky ve vzdělávání vaší školy prostřednictvím vzdělávacích programů, kurzů, seminářů zaměřených především na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzdělávání pracovníků ve vzdělávání, jak konat tripartitu s cílem zapojit zákonné zástupce do vzdělávacího procesu jejich dítěte v povinném předškolním vzdělávání; • využití certifikovaného mentora/kouče pro konzultaci se zákonnými zástupci při podpoře dětí ohrožených školním neúspěchem či dětí nadaných; • získání kompetencí učitelů MŠ k informování zákonných zástupců o pokrocích v učení dítěte, seznámení s výsledky pedagogického diagnostikování, o významu plynulého přechodu z MŠ do ZŠ; • eliminaci rizika vzniku konfliktních situací, případně na ně vhodně reagovat. 	

Zdroje a inspirace
Předškolní a prvostupňové vzdělávání – NPI – Národní pedagogický institut https://www.npi.cz/images/jak_muzete_pomoci_svemu_diteti.pdf https://www.youtube.com/watch?v=DGbtB_D4Lo8 https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=647643114019595 https://www.npi.cz/vzdelavani/15-vzdelavaci-programy/84839-efektivni-komunikace-2 https://www.kvalitniskola.cz/Namety-a-inspirace/Specificka-doporuceni/Metodicke-doporuceni-pro-vedeni-skoly-k-prechodu-z

05 VZDĚLÁVÁNÍ UČITELŮ MŠ NA TÉMA ZPRACOVÁNÍ INDIVIDUÁLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PLÁNU

Šablona	2.1/5 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání MŠ
Osobnostně sociální a personální rozvoj pracovníků ve vzdělávání	Podpora kompetencí učitelů MŠ při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami – zpracování, využití a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu
Forma realizace	Akreditované i neakreditované kurzy; Vzdělávací programy; Supervize/mentoring/koučink
Věcný cíl	Podpořit učitele MŠ při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami – tvorbě, využívání a vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu pro děti, kterým byl udělen odklad povinné školní docházky.
Náměty pro praxi	
<p>Podpořte pracovníky ve vzdělávání vaší školy prostřednictvím vzdělávacích programů, kurzů, seminářů zaměřených především na:</p> <ul style="list-style-type: none"> zpracování a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů při vzdělávání dětí s OŠD/se speciálními vzdělávacími potřebami. 	
Zdroje a inspirace	
Předškolní a prvostupňové vzdělávání – NPI – Národní pedagogický institut https://inkluzivniskola.cz/individualni-vzdelavaci-plan-ivp-v-ms https://www.youtube.com/watch?v=2cwqMxxuhc8	

V. PODPORA PLYNULÉHO PŘECHODU DĚTÍ Z MŠ DO ZŠ (AKTIVITY JSOU URČENÉ PRO ČERPÁNÍ NA 1. STUPNI ZÁKLADNÍCH ŠKOL)

01 VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ ZAMĚŘENÉ NA TÉMA SPOLUPRÁCE MEZI UČITELI MŠ A ZŠ

Šablona	2.II/4 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ZŠ
Osobnostně sociální a personální rozvoj pracovníků ve vzdělávání	Cílem aktivity je podpořit profesní růst pracovníků ve vzdělávání ZŠ (včetně ostatních pracovníků ve vzdělávání) prostřednictvím vzdělávání.
Forma realizace	Akreditované i neakreditované kurzy; Vzdělávací programy; Supervize/mentoring/koučink
Věcný cíl	Zajistit provázanost pedagogických přístupů v MŠ a 1. ročníku ZŠ včetně realizace adaptačního procesu.
Náměty pro praxi	
<p>Příklady projektových aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • šablonu je možné využít na absolvování vzdělávání (kurzu) zaměřeného na spolupráci učitelů MŠ a ZŠ, spočívající i v přímé demonstraci vzdělávacích aktivit; • je vhodné vybrat vzdělávání, jehož součástí není jenom prostý výklad, ale rovněž demonstrace konkrétní spolupráce mezi účastníky vzdělávání včetně simulace příprav, reflexí apod. <p>Samotnou spolupráci mezi učiteli je možné následně realizovat v běžné činnosti školy nebo například v projektech místního akčního plánování.</p>	
Zdroje a inspirace	
<p>Předškolní a prvostupňové vzdělávání – Plynulý přechod PV ZV – NPI – Národní pedagogický institut</p> <p>https://npi.cz/images/jak_muzete_pomoci_svemu_diteti.pdf</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=DGbtB_D4Lo8</p>	

02 PODPORA INDIVIDUALIZACE NA POČÁTKU ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Šablona	2.II/4 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ZŠ
Osobnostně sociální a personální rozvoj pracovníků ve vzdělávání	Cílem aktivity je podpořit profesní růst pracovníků ve vzdělávání ZŠ (včetně ostatních pracovníků ve vzdělávání) prostřednictvím vzdělávání
Forma realizace	Akreditované i neakreditované kurzy; Vzdělávací programy; Supervize/mentoring/koučink
Věcný cíl	Podpora učitelů 1. ročníků ZŠ v získání kompetencí, které umožní podporu každého žáka na jeho individuální vzdělávací cestě.

Náměty pro praxi

Podpořte pracovníky ve vzdělávání vaší školy prostřednictvím vzdělávacích programů, kurzů, seminářů zaměřených především na:

- podporu práce s heterogenním kolektivem se zaměřením na získání kompetencí učitele ZŠ, které mu umožní podporu každého žáka na jeho individuální vzdělávací cestě, přípravu podmínek pro organizaci vzdělávání; plánování a realizaci výuky;
- pedagogické diagnostikování na 1. stupni se zaměřením na získání kompetencí učitelů 1. stupně ZŠ k provádění průběžného pedagogického diagnostikování a vedení žákovského portfolia jako podkladu pro sledování pokroku každého žáka a pro informování zákonných zástupců o pokrocích žáka v učení. Na základě průběžného pedagogického diagnostikování následně dokáže učitel plánovat výuku tak, aby umožnila každému žákovi dosahování jeho osobního maxima.
- základní činnosti a kompetence AP v 1. ročníku ZŠ se zaměřením na získání kompetencí parametrizovaných AP v 1. ročníku ZŠ. Cílem je posílení kompetencí AP pro realizaci následujících činností (ve spolupráci s učitelem):
 - podpora adaptability žáků s ohledem na jejich individuální předpoklady,
 - podpora žáků v procesu socioemočního učení,
 - doručování individuální podpory při rozvoji komunikačních dovedností,
 - cílená podpora při osvojování si žádaných pracovních návyků ve školním prostředí;
- formativní přístup při vzdělávání žáků na 1. stupni ZŠ se zaměřením na osvojení technik formativního hodnocení, poskytování efektivní a motivující zpětné vazby, na způsoby rozvoje sebehodnocení a vrstevnického hodnocení jako faktoru podpory procesu učení žáka.

Zdroje a inspirace

<https://zapojmevsechny.cz/>

<https://zapojmevsechny.cz/kategorie/prace-s-heterogennim-kolektivem>

<https://www.npi.cz/predskolni-a-prvostupnovse-vzdelavani-pedagogicke-diagnostikovani>

https://www.npi.cz/images/pedagogicke_diagnostikovani.pdf

<https://clanky.rvp.cz/clanek/1543/ZAKOVSKJE-PORTFOLIO-A-JEHO-CILE-V-PRIMARNI-SKOLE.html>

<https://clanky.rvp.cz/clanek/1544/ZPUSOB-PRACE-S-PORTFOLIEM-V-PRIMARNI-SKOLE.html>

<https://www.societyforall.cz/jak-pripravit-deti-na-zivot-prakticke-tipy-pro-rozvoj-socio-emocniho-uceni>

<http://www.inkluzevpraxi.cz/kategorie-pedagog/2178-jak-rozdelit-kompetence-mez-tridnim-ucitelem-a-asistentem-pedagoga-v-peci-o-zaky-se-svp>

<https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Tematicke-zpravy/Tematicka-zprava-%E2%80%93-Spolecna-vyuka-beznych-trid-a-t>

Formativní hodnocení | [Zapojmevsechny.cz](https://zapojmevsechny.cz) (zapojmevsechny.cz)

<https://zapojmevsechny.cz/clanek/251-triady-sebehodnoceni-a-vrstevnicke-hodnoceni-v-praxi>

03 PODPORA REALIZACE INDIVIDUÁLNÍCH KONZULTACÍ SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI ŽÁKŮ NA POČÁTKU ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Šablona	2.II/4 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ZŠ
Osobnostně sociální a personální rozvoj pracovníků ve vzdělávání	Cílem aktivity je podpořit profesní růst pracovníků ve vzdělávání ZŠ (včetně ostatních pracovníků ve vzdělávání) prostřednictvím vzdělávání
Forma realizace	Akreditované i neakreditované kurzy; Vzdělávací programy; Supervize/mentoring/koučink
Věcný cíl	Podpora učitelů ZŠ v získání kompetencí pro spolupráci a komunikaci se zákonnými zástupci v oblasti podpory žáka na počátku základního vzdělávání.
Náměty pro praxi	
<p>Podpořte pracovníky ve vzdělávání vaší školy prostřednictvím vzdělávacích programů, kurzů, seminářů zaměřených především na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzdělávání pracovníků ve vzdělávání, jak konat tripartitu s cílem zapojit zákonné zástupce do vzdělávacího procesu jejich dítěte na počátku školní docházky; • využití certifikovaného mentora/kouče pro konzultaci se zákonnými zástupci při podpoře žáků ohrožených školním neúspěchem či žáků nadaných; • získání kompetencí učitelů ZŠ k informování zákonných zástupců o pokrocích v učení žáka, seznámení s výsledky pedagogického diagnostikování, o významu plynulého přechodu z MŠ do ZŠ; • eliminaci rizika vzniku konfliktních situací, případně na ně vhodně reagovat. 	
Zdroje a inspirace	
<p>https://www.csicr.cz/Csicr/media/Prilohy/PDF_el._publikace/Tematicke%20zpravy/03-F_TZ-Komunikace-mezi-skolou-a-verejnosti-v-ZV-18-5-FINAL_kor.pdf</p> <p>http://oldwww.upol.cz/fileadmin/user_upload/PdF/veda-vyzkum-zahr/2016/seminare/Specifika_komunikace_ucitele_s_rodici_a_zastupci_zaka.pdf</p>	

04 ADAPTAČNÍ OBDOBÍ NA POČÁTKU ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ JAKO VÝZNAMNÝ FAKTOR PODPORY PLYNULÉHO PŘECHODU Z MŠ DO ZŠ

Šablona	2.II/4 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ZŠ
Osobnostně sociální a personální rozvoj pracovníků ve vzdělávání	Cílem aktivity je podpořit profesní růst pracovníků ve vzdělávání ZŠ (včetně ostatních pracovníků ve vzdělávání) prostřednictvím vzdělávání
Forma realizace	Akreditované i neakreditované kurzy; Vzdělávací programy; Supervize/mentoring/koučink
Věcný cíl	Cílem je podpořit učitele ZŠ, aby dětem umožnili postupné přijetí role žáka a úspěšný vstup do základního vzdělávání.

Náměty pro praxi
<p>Podpořte pracovníky ve vzdělávání vaší školy prostřednictvím vzdělávacích programů, kurzů, seminářů zaměřených především na:</p> <ul style="list-style-type: none"> proces adaptace dítěte při přechodu z MŠ do ZŠ se zaměřením na objasnění procesu přechodu dítěte z mateřské do základní školy. Vzdělávání by mělo poskytnout učitelům informace o vývojových specifikách žáka na počátku školní docházky, inspiraci a vhodné postupy při realizaci adaptačního procesu před i po nástupu dítěte do školy.
Zdroje a inspirace
<p>https://www.npi.cz/predskolni-a-prvostupnove-vzdelavani-plynuly-prechod-pv-zv</p> <p>https://www.npi.cz/images/publikace/zapis_do_prvniho_rocniku.pdf</p> <p>https://inkluzivniskola.cz/adaptace-ditete-zs</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=DGbtB_D4Lo8</p>

05 ADAPTAČNÍ OBDOBÍ NA POČÁTKU ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ JAKO VÝZNAMNÝ FAKTOR PODPORY PLYNULÉHO PŘECHODU Z MŠ DO ZŠ

Šablona	2.II/5 Inovativní vzdělávání žáků v ZŠ
Forma realizace	Tandemová výuka, zážitková pedagogika
Věcný cíl	Cílem realizace vzdělávacích aktivit je podpora budoucích žáků v postupném přijetí role žáka a v úspěšném vstupu do základního vzdělávání.
Náměty pro praxi	
<p>Příklady možných aktivit projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> adaptační aktivity pro zapsané žáky do 1. ročníku před začátkem školního roku: Učitelé ZŠ realizují aktivity pro děti zapsané do 1. ročníku, které jim umožní seznámení s prostředím školy, s ostatními dětmi, učitelem budoucího 1. ročníku. 	
Zdroje a inspirace	
<p>https://www.npi.cz/images/publikace/zapis_do_prvniho_rocniku.pdf</p> <p>https://inkluzivniskola.cz/adaptace-ditete-zs</p>	

Spolufinancováno
Evropskou unií

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ČSI

Česká školní
inspekce